

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний транспортний університет
Освітня програма	32736 Правознавство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	081 Право

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

01.12.2021 р.

Справа № 1563/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 08 "Право" у складі:

Онiщенко Наталiя Миколаiвна – головуєчий,

Бенiцький Андрiй Сергiйович,

Ващенко Юлiя В`ячеславiвна,

Волошин Юрiй Олексiйович,

Гуржiй Тарас Олександрович,

Дроздов Олександр Михайлович,

Зверев Євген Олександрович,

Гвашкевич Ангелiна Анатолiївна,

Коструба Анатолiй Володимирович,

Мочульська Марта Євгенiвна,

Торбас Олександр Олександрович,

Шепiтько Михайло Валерiйович,

Шумна Лариса Петрiвна,

за участi запрошених осiб:

Дмитриченко Микола Федорович – представник ЗВО,

Шатiло Володимир Анатолiйович – гарант ОП,

розглянула на своєму засiданнi матерiали акредитацiйної справи щодо акредитацiї освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний транспортний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32736
Назва ОП	Правознавство
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитацiйної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рiшення про акредитацiю.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОПП «Правознавство» – забезпечення підготовки фахівців у галузі «Право», професійний і науковий потенціал яких сприятиме розбудові правової держави, зміцненню законності та правопорядку в Україні, забезпеченню дотримання прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина. Цілі навчання в контексті опису предметної області – «набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері правотворчості і правозастосування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог» – відповідають Державному стандарту ВО для спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня (далі – Стандарт). Особливість ОПП – «реалізує підготовку фахівців юридичного профілю» «з урахуванням особливостей правового регулювання транспортної галузі України», що зумовлено профілем ЗВО, в якому реалізується ця ОПП.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

В НТУ діє Положення про стейкхолдерів ОП (pro_steykholderiv.pdf (ntu.edu.ua)), в якому визначено хто є зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами і шляхи їх впливу на освітній процес. Аналіз відомостей СО та офіційного веб-сайту НТУ, спілкування у фокус-групах (зі здобувачами ВО, НПП, роботодавцями) дозволяє констатувати, що всі ці категорії стейкхолдерів були залучені до розробки й моніторингу ОП. На ОП створено можливості для підтримання оперативного зворотного зв'язку з ними.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі та ПРН для спеціальності 081 Право другого (магістерського) рівня ВО закріплені у відповідному Державному стандарті й визначені у ньому з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності Право, ринку праці зокрема. Галузевий контекст в ОП враховано шляхом розширення переліку спеціальних компетентностей та ПРН, якими передбачено підготовку конкурентоздатних фахівців для правового забезпечення діяльності у транспортній сфері.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ІК, ЗК, СК та ПРН в ОП 2021 відповідають Державному стандарту для спеціальності 081 Право для другого (магістерського) рівня ВО, затвердженому наказом МОНУ від 17.08.2020 № 1053. Згідно з наказом МОНУ «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів ВО» від 30.04.2020 № 584, ЗВО також скористався своїм правом «формулювати описи додаткових до Стандарту спеціальних компетентностей» (с.18 наказу). В ОП додатково сформульовано 8 СК (СК16-23), які у т.ч. відображають й унікальність ОП щодо підготовки фахівців з правового забезпечення діяльності у транспортній сфері.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП – 90 кредитів ЄКТС. З них: 66 – на обов'язкові ОК, 24 – на вибіркові, що становить 26,6% кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП та відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту».

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Визначення СК в межах дискреції розробника ОП.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

На вибіркові НД на ОП відведено 24 кредити, що становить 26,6% кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП та відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» щодо права здобувачів ВО на вибір НД. ВД на ОП представлено двома каталогами: каталог ОП (<http://surl.li/ajuqa>) та факультетський каталог (<http://surl.li/ajuqg>), який фактично є загально університетським. З каталогу ОП здобувач може обрати 4 НД (2 НД по 4 кредити і 2 по 5). З факультетського каталогу – 2 НД по 3 кредити. Такий підхід до певної міри обмежує право здобувача на вільний вибір НД. Рекомендуємо розглянути можливість розробки єдиного загального переліку ВД.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Відповідно до Стандарту, ОПП магістерського рівня ВО спеціальності 081 Право має передбачати мінімум 30 кредитів ЄКТС для проходження практики. Для ОПП – мінімум 20 кредит для практики і мінімум 10 кредит для наук-дослідн практики. Загальний обсяг практики на цій ОП становить 30 кредитів і щодо обсягу практики ОП відповідає Стандарту.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Відповідний професійний стандарт не розроблено.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на ОПП «Правознавство» в НТУ не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Відповідно до п.2.1 Правил прийому до ЗВО <http://vstup.ntu.edu.ua/prkompravila2021.pdf>, для здобуття для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 081 “Право” приймаються особи, які здобули ступінь бакалавра з спеціальностей 081 “Право” або 293 “Міжнародне право”, напрямів 6.030401 “Правознавство”, 6.030202 “Міжнародне право”. Відповідно до п. 2.3. Правил, прийом на навчання проводиться за спеціальностями відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, затвердженого постановою Кабміно України від 29.04.2015 №266. Прийом вступників на навчання проводиться на конкурсній пропозиції, які самостійно формує ЗВО та вносить до ЄДЕБО у визначені Умовами прийому строки. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Відповідно до Положення про порядок переведення студентів до НТУ, поновлення у складі студентів НТУ раніше відратованих осіб, відрухування зі складу студентів НТУ та переривання навчання <http://www.ntu.edu.ua/wp-content/uploads/pdf/publiczna-inf/polozhennja-per-stud.pdf>, студенти можуть перевестись до НТУ або поновитись на навчання, подавши чітко визначені документи (академічні довідки, копії учбової картки студента).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В НТУ діє Тимчасове положення про порядок визнання результатів навчання, набутих студентами НТУ у неформальній/інформальній освіті (від 30.01.2020 р. протокол № 1) <http://vstup.ntu.edu.ua/neform.pdf> містить порядок та процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (наприклад, визнання результатів навчання розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові освітні компоненти, за виключенням дипломного проектування; дисципліна може бути перезарахована повністю або її складові; ЗВО може визнати такі результати в обсязі не більше 10% від загального обсягу годин за ОП. Учасники освітнього процесу, які хочуть визнати результати неформальної освіти повинні написати відповідну заяву проректорові ЗВО, яка міститься у Додатку 1 Тимчасового положення. Відповідно до Положення про участь у міжнародних програмах та проектах, які не пов'язані з навчанням чи стажуванням студентів НТУ http://www.ntu.edu.ua/wp-content/uploads/pdf/publiczna-inf/poloz_mizh-prog.pdf, студенти можуть поїхати закордон з власної ініціативи з терміном перебування не більше 3 місяців. Під час зустрічі зі здобувачами ЗВО, ЕГ було встановлено, що вони не беруть участі у заходах неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Основним нормативним актом, який врегулює порядок здійснення освітнього процесу в НТУ, зокрема щодо навчально-методичного забезпечення всіх навчальних дисциплін є Положення про організацію освітнього процесу в НТУ (нова редакція) (<http://surl.li/ajvfa>).

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

У результаті аналізу відомостей про самооцінювання та зустрічей із різними стейкхолдерами встановлено, що всі учасники освітнього процесу вчасно і доступно отримують інформацію про цілі, зміст, програмні результати навчання, особливості та критерії оцінювання по кожному із компонентів ОП.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень на ОП забезпечується шляхом підготовки і захисту кваліфікаційної роботи, підготовки тез доповідей та участь в різного рівня конференціях, зокрема організованих НТУ.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

В НТУ існує практика оновлення змісту освітніх компонентів щороку. Основними причинами оновлення змісту є: зміни чинного законодавства, досвід викладачів, отриманий від участі у міжнародних і вітчизняних наукових заходах, підвищення кваліфікації, результати наукових досліджень різних видів і рівнів. При оновленні змісту НД також враховуються пропозиції роботодавців та здобувачів ВО.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Правовою основою в НТУ навчання, викладання та проведення наукових досліджень пов'язаних із інтернаціоналізацією діяльності університету є Статут НТУ <http://files.ntu-web6.ntu.edu.ua/www.ntu.edu.ua/publicna-inf/statut-ntu.pdf> та Стратегія інтернаціоналізації НТУ http://erasmus.ntu.edu.ua/doc_ukr/int_strat_ukr.pdf. Структурним підрозділом, який сприяє міжнародній діяльності учасників освітнього процесу є Координаційний центр міжнародних проєктів, керівником якого є Віталій Харута, який займається оформленням та подачею заявок від НТУ про участь у різних програмах, зокрема Еразмус+.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 081 «Право», відповідно до Стандарту, здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року №497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» затверджено Порядок атестації здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, який набирає чинності з 1 січня 2022 року.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедурні аспекти проведення контрольних заходів, відображаються у Положенні про організацію освітнього процесу в НТУ (нова редакція) (<http://www.ntu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/11/polozh-pro-orh.pdf>). Представники ЗВО зазначають, що на початку вивчення кожної дисципліни, а саме на першому занятті здобувачів інформують про форми контрольних заходів, а також критеріїв оцінювання.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Процедурні аспекти проведення контрольних заходів, відображаються у Положенні про організацію освітнього процесу в НТУ (нова редакція) (<http://www.ntu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/11/polozh-pro-orh.pdf>). Представники ЗВО зазначають, що на початку вивчення кожної дисципліни, а саме на першому занятті здобувачів інформують про форми контрольних заходів, а також критеріїв оцінювання.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У НТУ діє Положення про стейкхолдерів освітніх програм (http://vstup.ntu.edu.ua/pro_steykholderiv.pdf), у п.1.6 якого статус роботодавців визначено як зовнішніх стейкхолдерів. Згідно з п.1.7-1.8, метою їх залучення є проведення експертної оцінки якості ОП, вони рецензують ОП в частині фахової підготовки. Відповідно до п.1.9, стейкхолдери можуть впливати на якість ОП через: роботу у методичних комісіях щодо оновлення діючих та розроблення нових ОП; надання пропозицій щодо забезпечення їх відповідності нормативним документам з освіти та сучасним вимогам ринку праці; надання пропозицій щодо врахування сучасних технологій у сфері виробництва, управління, економіки до Вченої ради факультету.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

З 8-ми НПП, які забезпечують обов'язкові ОК на ОПП, п'ять мають досвід практичної роботи та/або наукового консультування державних органів та організацій, отже, є професіоналами-практиками, експертами в галузі. Такими НПП є: І. П. Голосніченко, О. І. Мельниченко, Б. В. Романюк, А. В. Шатіло, Р. В. Ярова. Під час зустрічі з роботодавцями Є. Яценко (адвокат) повідомив, що у 2018-2019 н.р. викладав дві навчальні дисципліни, однак, у подальшому у зв'язку із проблемами з фінансуванням, як він пояснив, ця практика завершилася. Зовнішні професіонали-практики, експерти в галузі права, представники роботодавців практично не залучаються до аудиторних занять.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В НТУ діє Положення про рейтингове оцінювання діяльності НПП (<http://surl.li/akafh>), відповідно до п.1.5 якого, Сумарний рейтинг НПП НТУ є підставою для заохочення найкращих викладачів та розриву контракту у випадку невідповідності науково-педагогічного працівника ліцензійним вимогам. Згідно з п.2.8, результати рейтингового оцінювання діяльності НПП оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

У результаті аналізу звіту про самооцінювання та спілкування із різними учасниками освітнього процесу встановлено, що освітнє середовище є безпечним, комфортним для життя та здоров'я здобувачів. Для покращення такого середовища систематично проводяться різні опитування.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Під час дистанційної експертизи ЕГ з'ясовано, що НТУ забезпечує отримання здобувачами вищої освіти різних видів підтримки (освітня, організаційна, інформаційна, консультативна, соціальна).

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На ОП конфліктних ситуацій не було, однак представниками студентського самоврядування повідомлено про існування колись факту корупційного вчинку одним із викладачів, якого в подальшому було звільнено. НТУ питання пов'язані із процедурою повідомлення про конфліктні ситуації та з процедурою їх вирішення врегульовуються такими нормативними актами: Кодекс етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ http://vstup.ntu.edu.ua/kodeks_etyky.pdf, Положення про функціонування у НТУ «Скриньки довіри» з питань запобігання виникненню конфліктних ситуацій http://vstup.ntu.edu.ua/polozh_skr_dov.pdf, Антикорупційна програма НТУ <http://vstup.ntu.edu.ua/antykorporprog.pdf>. Кожен із згаданих нормативних актів врегулює алгоритм дій при відповідному конфлікті.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ході аналізу звіту самооцінювання ОП та спілкування із стейкхолдерами з'ясовано, що у НТУ питання участі здобувачів вищої освіти та органів студентського самоврядування у процесі перегляді ОП врегульовано такими актами як Положенням про освітні програми в Національному транспортному університеті (нова редакція) http://vstup.ntu.edu.ua/pro_osvitni_prohramy_new.pdf Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (нова редакція) <http://www.ntu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/yakist-osviti-ntu.pdf> Положенням про стейкхолдерів освітніх програм Національного транспортного університету http://vstup.ntu.edu.ua/pro_steykholderiv.pdf. Встановлено, що участь здобувачів вищої освіти за даною освітньою програмою здійснювалася через участь здобувача вищої освіти у робочій групі (Марущак К.В. , зараз 2 курс), зокрема через внесення згаданою здобувачкою пропозиції про перенесення вибіркової дисципліни на другий семестр для зручності і збільшення часу для обрання вибіркової дисципліни, також щодо включення ОКЗ 2 Сучасні проблеми кримінального процесу <https://drive.google.com/drive/folders/1A4tTrolNn3Fjc9bZOh2KnRxEpea4OYNx>. Згадані пропозиції здобувачів вищої освіти були враховані.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Участь роботодавців як стейкхолдерів ОП у процесі періодичного перегляду ОП в НТУ також врегульовується, згаданими у попередньому підкритерії, локальними нормативно-правовими актами ЗВО.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У НТУ існує практика реагування на недоліки, виявлені в ОП. Так, під час реалізації даної ОП виявлені недоліки стосувалися щодо відповідності оформлення ОП внутрішнім документам ЗВО, здійснення процедури вибору дисциплін студентами. Відповідно ці недоліки під контролем та рекомендаціями Відділу забезпечення якості вищої освіти були ліквідовані, що підтверджено при аналізі акредитаційної справи так і на зустрічах при дистанційній акредитації.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

З огляду на те, що ОП акредитується вперше, рекомендацій по цій ОП не було, що і вказано лаконічно в звіті про самооцінювання. Втім, на дистанційній експертизі встановлено, що НТУ аналізує рекомендації та зауваження, які надані в результаті попередніх акредитацій інших ОП та намагається їх врахувати при перегляді ОП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Результати віддаленої експертизи та аналіз звіту про самооцінювання ОП дали можливість з'ясувати, що у закладі координатором та відповідальним структурним підрозділом здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти є Відділ забезпечення якості вищої освіти <http://www.ntu.edu.ua/pidrozdili/navchalno-metodichne-upravlinnya/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti-ta-praktichnoi-pidgotovki/> , який здійснює свою діяльність на основі однойменного положення <http://www.ntu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/polozh.VZIAVO-1.pdf> .

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

ЗВО систематично оновлює інформацію про ОП на своєму веб-сайті у вкладці Акредитація <http://www.ntu.edu.ua/studentam/proekti-osvitnih-program/>. У вкладці Проекти освітніх програм, свої скарги, пропозиції, зауваження та повідомлення про наявність конфліктних ситуацій можна надіслати за адресою general@ntu.edu.ua. Оприлюднення для громадського обговорення проєктів ОП та змін до них у відкритому доступі не пізніше ніж за 1 місяць до їх розгляду, а також таблицю пропозицій протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Сайт ЗВО двомовний (українською та англійською мовами). ОП та проєкт ОП, яка акредитується розміщена на сайті ЗВО <http://vstup.ntu.edu.ua/osvitprog/FEP/op-mag-tp-2021.pdf> . На сайті ЗВО розміщено ОП Право за 2017, 2019, 2020, 2021 роки <http://www.ntu.edu.ua/osvitni-programi/>.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до

тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендуємо розглянути можливість розширити Місію НТУ, визначену в Стратегії розвитку ЗВО на 2019-2025рр., та охопити нею і підготовку конкурентоздатних фахівців з правового забезпечення діяльності у транспортній сфері. Рекомендуємо переглянути доцільність і необхідність сформульованих в ОП додатково до Стандарту СК та ПРН.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Удосконалення потребує процедура вільного вибору НД здобувачами ВО. Наявність на ОП передкваліфікаційної практики не узгоджується зі Стандартом. Рекомендуємо: переглянути завдання та зміст практик на ОП, розробити наскрізну програму практики, загалом упорядкувати організацію та проходження практик на ОП, оновити Положення Про порядок реалізації студентами НТУ права на вільний вибір навчальних дисциплін та Про проведення практики студентами НТУ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо популяризувати неформальну освіту, мотивувати до участі у відповідних заходах здобувачів на ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано активізувати участь в міжнародних програмах обміну, стажування, грантових проєктах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано вдосконалити існуючі правила академічної доброчесності в контексті чіткої градації (диференціація) відповідальності за порушення.

Критерій 6. Людські ресурси

Розвивати міжнародне співробітництво у сфері поширення наукових здобутків, стажування та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, міжнародної академічної мобільності та впровадження європейських цінностей в освітній процес.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Пропоновано врахувати Рекомендації МОНУ щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання від 14.05.2020 № 1/9-249 в частині використання єдиної LMS та єдиного інструменту комунікацій, закріпленого нормативними документами ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано детальніше ознайомити органи студентського самоврядування про можливість внесення пропозицій при перегляді ОП та забезпечення якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Забезпечити офіційне оприлюднення навчально-методичних посібників тощо для здобувачів. Налагодити зворотній зв'язок із зацікавленими сторонами при обговоренні ОП. При публічному обговоренні проєктів освітніх програм університету не варто обмежувати щодо термінів подання пропозицій з удосконалення освітніх програм.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

Онщенко Наталія Миколаївна